

Egészségügyi Minisztérium

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Természetgyógyászati alapmodul

2005. június 28. május

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések () kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Sorolja fel a betegség patológiás területeit a tibeti gyógyítás szerint!** **3 pont**

- *a test felső része a rekeszizomig*
- *a rekeszizom és a medence közötti rész területe*
- *a medence alatti rész*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Sorolja fel az öt /5/ leghatékonyabb méregtelenítési eljárást az ajurvédikus gyógyításban (Pancsakarma-eljárások)!** **5 pont**

- *terapikus hányás (vahan)*
- *izzasztásos kezelések (szvedana)*
- *hashajtás (virecsana)*
- *orron keresztüli inhalálás (nasja)*
- *beöntés-terápia (basti)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **Párosítsa a sejt alábbi részeit a feladataikkal! (Írja a számok mellé a megfelelő betűt!)** **2 pont**

1. riboszóma	A. energiaátalakítás
2. mitokondrium	B. makromolekula mozgás irányítása
3. Golgi-hólyag	C. fehérjeszintézis
4. sejtmag	D. RNS termelés irányítása

1 - ...C... 2 - ...A... 3 - ...B... 4 - ...D...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

4. **Sorolja fel azokat az ingereket, melyek az alapregulációt megváltoztatják! Mindegyikre írjon egy-egy /1-1/** **8 pont**

példát!

- *Vízelvonás*

Pl. kevés folyadék fogyasztása

- *pH-változás*

Pl. a sejt közötti tér savasodása táplálkozási hibák, rossz légzés következtében

- *Biokémiai változások*

Pl. enzimek, szignálanyagok, sejtek bomlástermékeinek felszaporodása vagy eltűnése

- *Mechanikai inger*

Pl. akupunktúrás, moxaterápiás beavatkozás, légkalapács

- *Gyógyszer*

Pl. szteroidok, hormonok, antibiotikumok

- *Környezeti mérég*

Pl. konzerválószeres, amalgám, benzin égéstermékei

- *Idegimpulzus*

Pl. az idegsejtek aktivitásának egyik neuronról a másikra való terjedése közben kémiai ingerületközvetítők segítik az idegi információ terjedését, amely az egész alaprendszer számára jelzést, ingert jelent

- *Kémiai szabályozóanyagok*

Pl. prosztaglandinok, hormonok

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 5.* **Ismertesse a hagyományos kínai orvoslásban a WU Xing szerint az öt /5/ fázis lényegét!** **5 pont**

Fa fázis:

A tavasz jelensége, a hirtelen energiakitörés, mozgalmasság jellemzi. Színe a zöld.

Tűz fázis:

A fa elégséivel jön létre. Ez a tetőpont a kiteljesedés, a bőség. Megfelel a nyárnak, a délnak, a melegnek. Színe a piros.

Fém fázis:

A hullás, a tömörödés, az értékek elraktározódásának ideje. Megfelel a napnyugtának.

Víz fázis:

A téllal analóg. Minden visszahúzódik, csak belül munkálkodik. A víz jelképezi az új élet mindent előállító erejét.

Föld fázis:

A négy évszaktól egy körforgás alakul ki, egymásba alakulás képe bontakozik ki.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Sorolja fel a Head-féle reflexzónán tapasztalható eltéréseket!** **3 pont**

- fájdalom
- nyomásérzékenység
- turgor változás (Kibler redő – a bőr meggyűrése révén észlelhető letapadt és ödémás terület)
- bőrhőmérséklet eltérése
- bőrreakció elektromos ingerre eltérő (elektrobőrteszt)
- elektromos ellenállás változása (elektrodermatográfia, Voll-féle mérés)

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

7.* Írja le, hogy melyek a gyenge pontjai a bioenergiának a gyógyításban történő felhasználásakor! Írjon négyet /4/! **4 pont**

- a bioenergiát adó személy kiválasztásának nincsenek objektív kritériumai
- a bioenergiát adó személy tevékenységének ellenőrzése vagy ezen képessége igazolásának hiánya
- nincs pontosan meghatározva, mely betegségekre képes hatni a bioenergiái kezelés igazoltan
- a bioenergiái hatás nehezen elkülöníthető más gyógyító tényezőktől
- az egyes bioenergetikusok által használt terminológia nem minden esetben értelmezhető a tudományos felkészültségű emberek számára

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.* Sorolja fel a szervezet bioenergiájának eloszlása szerinti főbb energiahelyeket, illetve kifejezéseket! Írjon kettőt /2/! **1 pont**

- aura, finomtest
- csakra, akupunktúrás és marmapontok
- vezetékek: meridián, nádi

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

9.* Soroljon fel két /2/ gyógynövényt, amely bőrbetegségek esetén a sebek, fekélyek kezelésére használatos! **1 pont**

- festőbuzér
- diólevél
- körömvirág
- fekete nadálytő

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

10.* Fogalmazza meg a Gaia filozófia lényegét! **2 pont**

- A bolygó, amin élünk nem holt sárgolyó, hanem intelligens – sőt szuperintelligens – élőlény.
- A Föld képes a homeosztázis, az állandó állapot fenntartására, erre pedig csak az élő szervezet alkalmas, a Földnek tudata van!
- Túlzott fogyasztási, terjeszkedési mániánkban ugyanúgy feléljük, elpusztítjuk a környezetünket, ahogyan a rákos sejt teszi.
- A Föld mindenütt megtermi azt, amire a rajta élő embereknek és állatoknak akkor és ott szüksége van. Biztosítja számukra a betegségekre való gyógynövényeket is.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11. Ismertesse, hogy miben különbözik a hajanalízis a vér **2 pont**

és a vizelet ásványi anyag vizsgálatától!

- *nincs napi ingadozás*
- *fájdalommentes*
- *hónapokra visszamenőleg ad felvilágosítást, nem az adott időpillanatra*
- *nyomelemek pontosabban meghatározhatók belőle, mint a vérből vagy a vizeletből*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

12.* Sorolja fel a műszeres bioenergetikai vizsgálat lehetőségeit! Írjon hatot /6/! **3 pont**

- *akupunktúrás meridiáandiagnosztika*
- *infravörös fényképezés*
- *Kirlián fényképezés*
- *Egely-féle vitalitásmérő*
- *Voll-féle elektroakupunktúra*
- *Jansen-, Bicom-, Mora-, Nelson-, biorezonancia vizsgálatok*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

13.* Nevezzen meg négyet /4/ az elemterápiák közül! **4 pont**

- *geoterápia (iszappakolás)*
- *helioterápia (napfürdő, szolárium)*
- *légzésterápia*
- *fényterápia*
- *vízgyógyászat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Jellemezze a kézreflexológiát a megadott szempontok szerint! **5 pont**

Lényege:

- *a test szervei a végtagokon reflex kivetülésben megtalálhatóak*

*Szerepe: Írjon négyet /4/!

- *a manuális tevékenység alatt, ingerhatással javítják, serkentik a vérkeringést*
- *a test akupunktúrás energia meridiánjainak jelentős részére hatást gyakorolnak*
- *technikailag a legkönnyebben kezelhető terület*
- *elsősegély esetén legcélszerűbb kezelési terület*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Soroljon fel olyan illóolajakat, amelyeket az alábbi pa- **4 pont**

- Inadekvát alkalmazása esetén, a súlyos neurovaszkuláris szövődmények miatt halálesetek is előfordulnak.
- Igen időigényes.
- A nyaki szakaszon kerülni kell az alkalmazását a sok veszélyforrás miatt.
- A korszerű manuális medicinában a kezeléseknak 80-85 %-át teszi ki.
- Kétely esetén biztonságosabb, mint a mobilizáció.
- Látványosan effektív.
- A terápiás mozgítás túllépi a passzív határt.
- Állandó (obligát) kísérő jelensége az ízületi ropogás ("joint snap").
- Végrehajtását átmeneti izomtónus-csökkenés kíséri, ezért a kezelt ízület azonnali terhelése állapotromláshoz vezethet.

(Csak a hat helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

- 18. Írja le, melyik természetgyógyászati ágazathoz tartozik, és mit jelent a D3 jelzés? 2 pont**

Ágazat: *Homeopátia*

Jelentése: *10-es alapú hígítás 3. foka*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 19. Jellemezze a szaunát és az egyéb forró kamrákat a megadott szempontok szerint! 4 pont**

Hatása:

Magas hőmérsékleten, a nagy páratartalom miatt fokozódik a keringés és verejtékezés (salakanyagok kiválasztása).

*Javallat: Írjon négyet /4/!

- *hurutok*
- *bőrpanaszok*
- *alvászavar*
- *átfázások*
- *túlzott testi-lelki igénybevétel*

(Hatására: 2 pont; javallatra: 0,5-0,5 pont adható!)

- 20.* Soroljon fel olyan gyógynövényeket, amelyeket az alábbi betegségek esetén alkalmazna! Írjon hármat-hármát /3-3/! 6 pont**

- Hörg hurut: *...kasvirág, kakukkfű, örvénygyökér, gyömbér,*

orvosi zsálya...

- Gyomorfekély: ...*édesgyökér, angyalgyökér, örvénygyökér, orvosi ziliz...*
- Allergia: ... *szemvidítófű, indián dohány, kutyatej, réti legyezőfű aranygyökér...*
- Magas vérnyomás: ...*galagonya, hárs, gyermekfűgyökér és levél*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21. Írja le, hogyan hat a moxaterápia az alábbiakban felsoroltakra! 5 pont

- az endorfinszint: ...*emelkedik...*
- az immunrendszer: ...*stimulálódik...*
- a leukocytaszám: ...*emelkedik...*
- a vörösvérsejtszám: ...*emelkedik...*
- a sebgyógyulás: ...*gyorsul...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.* Soroljon fel a Magyarországon elfogadott természetgyógyászati ágak közül nyolcat /8/! 4 pont

- *akupresszúra*
- *alternatív mozgás-masszázs terápia*
- *életmód-tanácsadás és terápia*
- *reflexzóna terápia*
- *fitoterápia*
- *fülakupunktúrás addiktológiai eljárások*
- *kineziológia*
- *bioenergetikát alkalmazó módszerek*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23.* Ismertesse röviden az ajurvédikus orvoslás egészség képét! 3 pont

A prakriti (testtípus v. alkat) megismerése és megértése az egészség fenntartásának kulcsa. A prakriti magába foglalja a három dosának az

egyén számára legmegfelelőbb kombinációját, mely ideálisnak és mindenkori zsinórmértéknek tekinthető. Ennek megtartása vagy megközelítése jelenti az egészséget. Az egyén számára mindig a saját veleszületett prakritije a legmegfelelőbb, ezért ezt kell táplálni, erősíteni megfelelő életmóddal, táplálkozással, gondolkodással, cselekvéssel.

24. Sorolja fel, mely területeken van kölcsönhatásban a szervezet a környezetével!

3 pont

- energiaáramlás
- anyagáramlás
- információáramlás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25.* Ismertesse a hagyományos kínai orvoslás filozófiáját!

6 pont

- Filozófiája alapja a taoizmus, egészségben kell élnünk az éggel, földdel, a többi emberrel és saját magunkkal.
- Természeti törvényként is felfoghatjuk, amelynek minden alá van rendelve: az ég, az ember és a föld szintjén.
- Filozófiai elmélete a kínai számmisztika segítségével érthető meg. A Tao a nulla, a törvény, amely létrehozza az 1-et vagy a potenciális létet.
- Dialektikus szemléletű, a létnek két oldala van: a Yin és Yang. Így hozza létre a két ellentétes lényeket, amely mindenhol megtalálható.
- A mozgás forrása a dolgok belső ellentéte, a mozgás gyökere pedig a ritmus.
- Az emberi lét kétoldalú, a lét és nemlét szüli egymást.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Soroljon fel a rhinitis allergica kiegészítő kezelésére alkalmas természetgyógyászati módszerek közül hatot/6/! **6 pont**

- *életmód tanácsadás*
- *böjtkúra, diéta*
- *barlang terápia*
- *homeopátia*
- *akupunktúra*
- *kineziológia*
- *moxa*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* Soroljon fel három /3/ olyan mozgásterápiát, melyet funkcionális szívpanaszok esetén ajánlana betegének! **3 pont**

- *tajcsi*
- *jóga*
- *csikung*
- *légző gyakorlatok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)